

DE ZWEMMERS

Julie Otsuka

De zwemmers

Vertaald door Lucie Schaap

LEBOWSKI PUBLISHERS
AMSTERDAM 2022

'Diem Perdidi' is oorspronkelijk in iets andere vorm in *Granta* verschenen.

Oorspronkelijke titel: *The Swimmers*

Oorspronkelijk uitgegeven door: Alfred A. Knopf, 2022

Copyright © 2022 by Julie Otsuka, Inc.

© Vertaling uit het Engels: Lucie Schaap

© Nederlandse uitgave: Lebowski Publishers, Amsterdam 2022

Omslagontwerp: Studio Sander Patelski

Omslagbeeld: Gabriele Wilson

Typografie: Crius Group, Hulshout

ISBN 978 90 488 6374 7

ISBN 978 90 488 6375 4 (e-book)

NUR 302

www.lebowskipublishers.nl

www.overamstel.com

OVERAMSTEL

uitgevers

Lebowski Publishers is een imprint van Overamstel uitgevers bv.

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.



Voor Andy

Het ondergrondse zwembad

Het zwembad bevindt zich in een grote grotachtige ruimte diep onder de grond, vele meters onder de straten van onze stad. Sommigen van ons komen hier om te herstellen omdat we geblesseerd zijn. We hebben last van een zwakke rug, platvoeten, uiteengespatte dromen, een gebroken hart, angstgevoelens, zwaarmoedigheid, levensmoeheid, de gebruikelijke bovengrondse aandoeningen. Anderen van ons werken op de nabijgelegen universiteit en zijn tijdens de lunchpauze liefst hierbeneden, in het water, ver weg van de onverbidelijke blikken van onze collega's, de kille glans van onze schermen. Sommigen van ons komen hier om aan ons teleurstellende huwelijk te ontsnappen, al is het maar een uurtje. Velen van ons wonen in de buurt en houden gewoon van zwemmen. Een van ons, Alice, een gepensioneerde laborante met beginnende dementie, komt hier omdat ze dat altijd al heeft gedaan. En ze mag dan misschien de cijfercode van haar kluisje niet meer weten of vergeten zijn waar ze haar handdoek heeft neergelegd, maar zodra ze het water in glijdt weet ze wat ze moet doen. Dan heeft ze een lange, vloeiende armslag, een krachtige beenslag, een heldere geest. 'Daarboven,' zegt ze,

‘ben ik gewoon een oud vrouwtje. Maar hierbeneden, in het zwembad, ben ik mezelf.’

Meestal lukt het ons in het zwembad al onze zorgen achter te laten op het droge. Mislukte schilders worden elegante crawlers. Universitair docenten met een tijdelijke aanstelling snijden adembenemend snel als haaien door het water. De pas gescheiden personeelsmanager pakt een vaalrood piepschuimen plankje en schopt er straffeloos op los. De wegbezuinigde reclameman drijft als een otter op zijn rug, staart naar de geschilderde wolken op het lichtblauwe plafond en denkt voor het eerst die dag aan niets. *Laat het los.* Piekerars houden op met piekeren. Diepbedroefde weduwen rouwen even niet. Werkeloze acteurs die boven geen voet aan de grond kunnen krijgen, schieten moeiteloos door de snelle baan, eindelijk in hun element. *Ik ben binnen!* En even voelen we ons thuis in de wereld. Rotbuien vervliegen, zenuwtrekjes verdwijnen, herinneringen ontwaken, migraines lossen op en langzaam, langzaam verstomt het rumoer in ons hoofd terwijl we slag na slag, baan na baan, zwemmen. En als we onze baantjes gezwommen hebben, hijsen we ons het bad uit en staan, druppelend en verfrist, ons evenwicht hersteld, klaar om weer een dag op het droge tegemoet te treden.

Daarboven zijn er bosbranden, smogwaarschuwingen, ongekende droogteperiodes, papierstoringen, lerarenstakingen, opstanden, revoluties, bloedhete dagen zonder respijt (*Hardnekkige ‘hittekoepel’ boven complete oostkust*), maar beneden in het zwembad is het altijd een aangename 27 graden. De

luchtvochtigheid bedraagt 65 procent. Het zicht is helder. De banen zijn overzichtelijk en rustig. De openingstijden zijn weliswaar beperkt, maar toereikend voor onze wensen. Sommigen van ons komen 's morgens meteen na het opstaan, met een schone handdoek om onze schouders en een zwembrilletje in de hand, klaar voor onze vaste ochtendduik om acht uur. Anderen verschijnen eind van de middag na het werk, als het nog zonnig en licht is, maar als we weer naar buiten komen is het avond. Dan is de verkeersdrukke afgenomen. Zwijgen de graafmachines. Zijn de vogels allemaal vertrokken. En zijn we dankbaar dat het ons weer is gelukt het vallen van de schemering te vermijden. *Het is het enige tijdstip dat ik er niet tegen kan alleen te zijn.* Sommigen van ons komen trouw vijf keer per week en voelen ons schuldig als we ook maar één dag overslaan. Sommigen van ons komen elke maandag, woensdag en vrijdag tussen de middag. Een van ons komt een halfuur voor sluitingstijd en als ze zich eenmaal heeft omgekleed en het water in gaat, is het alweer tijd om eruit te gaan. Een ander heeft vergevorderde parkinson en komt alleen als hij kan. *Als ik hier ben, weten jullie dat ik een goede dag heb.*

In het zwembad gelden ongeschreven regels, maar iedereen houdt zich eraan (we zijn onze eigen beste handhavers): niet rennen, niet schreeuwen, kinderen niet toegestaan. Uitsluitend rond zwemmen (tegen de klok in en altijd rechts houden van de doorgetrokken zwarte streep). Geen pleisters. Niemand het zwembad in zonder de verplichte douche (warm water, zeep) van twee minuten bij de kleedkamers. Niemand het zwembad in met onverklaarbare huiduitslag of een open

wond (uitgezonderd de ongestelden onder ons). Alleen leden van het bad mogen het zwembad in. Gasten zijn toegestaan (maximaal één per lid per keer), maar betalen een klein dagtarief. Bikini's zijn toegestaan, maar worden niet aangemoedigd. Badmutsen zijn verplicht. Mobiele telefoons zijn verboden. Iedereen dient te allen tijde de gepaste zwembadetiquette in acht te nemen. Als je het tempo niet kunt bijhouden, wacht je aan het einde van je baan om de zwemmer achter je te laten passeren. Als je iemand wilt inhalen, waarschuw je die persoon eerst met een tikje op de voet. Als je per ongeluk tegen iemand op botst, vraag je die andere zwemmer of alles in orde is. Wees aardig tegen Alice. Luister altijd naar de badmeester. Kijk regelmatig om en vergeet natuurlijk niet te blijven ademen.

In ons 'echte leven' boven de grond zijn we overeters, onderpresteerders, hondenuitlaters, crossdressers, breiverslaafden (*Nog één pen*), stiekeme verzamelaars, kleine dichters, meeverhuisde partners, tweelingen, vegans, 'mama', een tweederangs modeontwerper, een ongedocumenteerde, een non, een Deen, een politieagent, een acteur die op tv een politieagent speelt ('Mahoney, recherche'), een winnaar van de Greencard-loterij, een tweevoudig genomineerde 'universitair topdocent van het jaar', een op nationaal niveau spelende go-speler, drie mannen die George heten (George de podoloog, George de neef van de in ongenade gevallen financier, George de voormalige Golden Gloves-welergewichtbokser), twee vrouwen die Rose heten (Rose en de Andere Rose), één Ida, één Alice, één zelfverklaarde niemand (*Let niet op mij*), één voormalig lid van *Students for a Democratic Soci-*

ety, twee veroordeelde misdadigers, verslaafd, verdrukt, gebruikt, verbitterd, opgegeven, afgeschreven (*Ik ben geloof ik seropositief*), in de nadagen van een duffe makelaarscarrière, midden in een lange, zich voortslepende echtscheiding (*Dit is het zevende jaar*), onvruchtbaar, ongerust, in spanning, in een sleur, in de kracht van ons leven, in de derde week van chemo, in remissie, in diepe, donkere rouw (*Het went nooit*), maar beneden bij het zwembad zijn we maar een van drie soorten: snellebaanmensen, gemiddeldebaanmensen of langzamen.

De zwemmers in de snelle baan zijn de alfamannetjes en -vrouwtjes van het zwembad. Ze zijn opgefokt en agressief en hebben een extreem zelfverzekerde slag. Ze zien er geweldig uit in hun badkleding. Qua lichaamsbouw zijn het doorgaans mesomorfen, met een kilootje of twee extra vet voor meer drijfvermogen. Ze hebben brede schouders en een lang bovenlichaam en zijn gelijkelijk verdeeld over mannen en vrouwen. Bij elke slag die ze maken kolkt en bruist het water. Je kunt maar beter uit hun buurt blijven. Het zijn geboren atleten, gezegend met zowel ritme als snelheid en met een ongekennde feeling met het water waarvan de rest van ons gespeend is.

De zwemmers in de gemiddelde baan zijn zichtbaar relaxter dan hun snellebaancollega's. Je hebt ze in alle soorten en maten. Hun misschien ooit gekoesterde droom van zwemmen in een snellere en betere baan hebben ze allang opgegeven. Al doen ze er nog zo hard hun best voor, het gaat niet gebeuren en dat weten ze. Toch zie je af en toe een van hen toegeven aan

een aanval van driftig trappelen en plotseling wild met armen en benen maaien, alsof diegene heel even meende zich op een of andere manier aan zijn lot te kunnen ontworstelen. Maar dat ogenblik duurt nooit lang. De benen worden snel moe, de slagen worden korter, de ellebogen hangen, de longen beginnen pijn te doen en na één, twee baantjes keren ze terug naar hun normale alledaagse tempo. *Het is zoals het is*, zeggen ze tegen zichzelf. Waarna ze gemoedelijk, goedmoedig – *Grapje, jongens!* – verder zwemmen.

De mensen in de langzame baan zijn oudere, onlangs gepensioneerde mannen, vrouwen boven de negenenveertig, waterwandelaars, aquajoggers, gasthoogleraren economie uit niet aan zee grenzende derdewereldlanden waar, naar we gehoord hebben, ze pas sinds kort leren zwemmen (*Het is daar met autorijden net zo*) en de incidentele revaliderende patiënt. Wees aardig tegen hen. Veronderstel niets. Ze kunnen hier om allerlei redenen zijn: artritis, jicht, slapeloosheid, een gloednieuwe titaniumheup, pijnlijke voeten die versleten zijn van een leven lang zwoegen op het droge. ‘Mijn moeder zéi nog: draag nooit hoge hakken!’ Het zwembad is hun vrijplaats, hun toevluchtsoord, de enige plek op aarde waar ze heen kunnen gaan om aan hun pijn te ontsnappen, want alleen hierbeneden, in het water, nemen hun klachten af. *Zodra ik die doorgetrokken zwarte streep zie, voel ik me goed.*

Boven de grond zijn velen van ons lomp en onhandig, beginnen de jaren te tellen. De extra kilo’s dienen zich aan, het loslaten is begonnen, de kraaienspootjes waaieren stilletjes, maar onverbiddelijk van onze ooghoeken uit, als barstjes in

een voorruit. Maar beneden bij het zwembad zijn we weer de oude jeugdige versie van onszelf. Grijs haren gaan schuil onder donkerblauwe badmutsen. Voorhoofden worden weer glad. Manke loopjes verdwijnen. Mannen met dikke, bolle buiken en knieklachten aan land aquajoggen op de plaats, dobberen delicaat op en neer in hun feloranje drijfgordels. Volslanke vrouwen die allang op hun retour zijn, worden in het water lenig en beweeglijk, zijn gestroomlijnd als dolfijnen in hun corrigerende badpakken. Buiken worden platter. Boezems gelift. Verloren gewaande tailles komen weer tevoorschijn. *Daar is-ie!* Zelfs de molligste van ons stuurt met aplomb en gemak haar imponerende postuur de baan door, alsof ze de ms Queen Mary is. *Mijn lichaam is erop gemaakt om te drijven!* En degenen van ons die normaal gesproken op land onze hangende wangen bewenen – *Het wordt elk jaar moeilijker om het gezicht strak te houden* – glijden kalm door het water, voelen ons veilig in de wetenschap dat we alleen maar een vage, zijdelings waargenomen vorm zijn voor de zwemmer in de aangrenzende baan met zijn beslagen getinte brilletje.

Mensen voor wie je moet uitkijken: agressieve baantjestrek-
kers, verbeterde trappelaars, onbekommerde rugslagzwemmers,
steelse diepzeeduikers, mannen van middelbare leeftijd die
per se moeten versnellen zodra ze merken dat ze bijna inge-
haald worden door een vrouw, bumperklevers, leden van de
baanpolitie, armzwaaiers, enkelgraiers, de versierder (zo'n
zwembad zijn we niet), de gluurder (in zijn leven boven de
grond een hoog aangeschreven tv-presentator van kinder-
programma's, maar onder de grond vooral bekend om zijn

snelle baanwissels – *Nieuw lekker ding in baan vier!* – en zijn ‘onbedoelde’ botsingen onder water: *Pardon!*), de vrouw in baan vier met de brede, lange slag (te veel yoga), de voormalige drievoudige olympiër (twee zilveren medailles, vier keer honderd wisselestafette, één bronzen, honderd meter rugslag) die nu tweedejaars student geneeskunde is en in het echt heel anders lijkt dan indertijd op televisie. ‘Ik had gedacht dat ze langer zou zijn,’ luidt het teleurstellende refrein dat je vaak opvangt na een van haar onaangekondigde bezoeken. De olympiër wordt maar zelden waargenomen. Ze komt naar beneden, duikt het bad in, zwemt – losjes, loom, ogenschijnlijk zonder enige inspanning, hoewel elke slag die ze maakt haar drie keer verder vooruitbrengt dan een van ons – en keert terug naar haar leven boven. Stoor haar niet. Vraag niet om een handtekening. Ze is onze Garbo en wil graag met rust gelaten worden.

Er zijn ook leden van onze gemeenschap die je alleen in de kleedkamer ziet, nooit in het zwembad zelf: de fervente flosser (dameskleedkamer, middelste wastafel, verschijnt drie keer per dag, je kunt er de klok op gelijkzetten), de wc-papierdief (herenkleedkamer, één keer per week, neemt nooit meer mee dan hij nodig heeft), de steevast-in-de-spiegelkijker (‘Kan dit zo?’ vraagt die persoon je dan, waarop je enthousiast hoort te antwoorden: ‘Je ziet er geweldig uit!’), de secure scheerder (is soms een complete ochtend bezig om ook de allerlaatste snorhaar van zijn gezicht te verwijderen), de corpulente vrouw op twee verschillende slippers die urenlang onder de douche te vinden is, waar ze met gesloten ogen, hoofd in haar nek, benen ver uit elkaar, zich verwoed

staat in te zepen alsof dit haar enige kans is om ooit schoon te worden. Deze mensen zijn ongevaarlijk. Net als wij zijn ze hier met een reden. Schrik niet van hun aanwezigheid. Steek niet de draak met hen. Omzeil hen als het enigszins kan. Want ze komen hier al jaren zonder ons tot last te zijn en je nu alsnog met hen bemoeien brengt ons vast ongeluk in de banen.

De badmeester betreedt het zwembad via een aparte deur met een bordje ALLEEN VOOR PERSONEEL, klimt op een hoge metalen stoel die voor de houten tribunes staat en kijkt uren over het water uit. De badmeester draagt een witte korte broek en een lichtblauw shirt en valt rechtstreeks onder de directeur Watersport, een kleine, bebrilde man in een afgedragen windjack, met een raamloos kantoortje tegenover de snoepautomaten op de benedengrondse tussenverdieping. De badmeester is soms een magere puber en soms een volwassen man. Af en toe is de badmeester een jonge vrouw. Vaak is de badmeester aan de late kant. Op tijd of te laat, jong of oud, man of vrouw, de badmeester houdt het nooit lang vol. Vorige maand was de badmeester een werkeloze IT'er uit een stadje verderop. De maand daarvoor hadden we de zoon van de plaatselijke footballtrainer. *Landrotten*, zeggen wij. Deze maand is de badmeester een donkerharige man van onbestemde leeftijd die altijd een radio dicht tegen zijn oor gedrukt houdt. Je weet nooit wat hij denkt, zo hij al iets denkt. Op onze vriendelijke begroetingen reageert hij met een nauwelijks waarneembaar knikje. Over de nieuwe badmeester doen eindeloos veel geruchten de ronde. Hij is zevenentwintig. Hij is achtenvijftig. Hij zit te snikken. Hij

zit te tukken. Het kan hem allemaal weinig schelen. We vermoeden dat hij altijd liever ergens anders zou zijn. Want aan het eind van elke zwemperiode blaast hij zichtbaar opgelucht, en volgens sommigen met nauwelijks verholen vrolijkheid, op zijn fluitje en roept met een licht maar hoorbaar accent van vagelijk Oost-Europese origine onze twee minst favoriete woorden: 'Iedereen eruit!'

Onze eerste paar momenten weer aan land zijn altijd het moeilijkst. De zon die te fel door het gatenrijke bladerdak van de bomen schijnt. De onuitstaanbaar blauwe lucht. De zorgelijk kijkende mannen in donkere pakken die gejaagd in en uit hun auto stappen. De magere, afgetobde moeders. De witte hondjes die venijnig opspringen en naar het uiteinde van hun lange oprolbare hondenriemen happen. *Freddie, af!* De sirenes. De drillboren. De onnatuurlijk groene gazons. We halen diep adem, gooien onze vochtige handdoek nonchalant over onze schouder, zetten de ene zware voet voor de andere en sjokken met natte haren, wiebelige knieën en diepe groeven van ons zwembrilletje nog om onze ogen van a naar b. *Ben er weer!* En al keren we met tegenzin terug naar ons leven boven, we stappen er toch manmoedig op af, want hier, in het rijk van de bovenlucht, zijn we slechts dagjesmensen.

Als we 's avonds laat in bed wegdommelen beginnen we over onze houding na te denken. Onze ellebogen zouden hoger kunnen, onze benen rechter (*Trap vanuit de heup, niet de knie!*), onze schouders lossere. We zien voor ons dat we ons hard afzetten tegen de muur en met gespitse tenen en ons lichaam in zijn volle lengte uitgestrekt draaiend op één zij in

de slag glijden. *Alsof je met je arm over een olievat heen reikt.* Ons bovenlichaam is gestroomlijnd. Onze enkels zijn ontspannen. We stralen optimisme uit, maar ook kalmte. *Het is maar water.* We oefenen onze ademhaling, zuigen via onze neus en mond onze longen vol, tuiten onze lippen en blazen alle lucht langzaam weer uit. We trekken onze dekens over ons hoofd en fluisteren geluidloos onze woorden in het kussen: *Rug recht, kin laag, rug recht, kin laag.* Plichtsgetrouw maar onwillig gaan we na wat we fout deden. *Ik hield eeuwig mijn adem in.* Als onze partners (zo we die hebben) slaperig naar ons tasten en vragen wat ons dwarszit, zeggen we: ‘Niets,’ of: ‘Is het morgen oudpapierdag?’ of: ‘Waarom zijn die dinosauriërs volgens jou écht verdwenen?’ Maar we zeggen nooit: ‘Het zwembad.’ Want het zwembad is van ons en van ons alleen. *Het is mijn eigen geheime walhalla.*

Als we te veel tijd boven zijn beginnen we tegen onze gewoonte in onze collega's kortaf te behandelen, maken we fouten in ons schema, doen we onbeschoft tegen obers, ook al is een van ons (baan zeven, krap zwart zwembroekje, enorme vinachtige voeten) zelf een ober, zijn we niet langer goed gezelschap voor onze vrienden. *Nu even niet.* En al doen we ons best om de drang af te dalen te weerstaan – *Het gaat wel weer over,* zeggen we tegen onszelf – we voelen onze paniek groeien, alsof we op een of andere manier ons eigen leven mislopen. *Alleen maar een korte duik, dan is alles weer goed.* En als we het niet langer uithouden, verontschuldigen we ons beleefd bij wat we maar aan het doen zijn – het boek van deze maand bespreken met onze leesclub, een verjaardag vieren op kantoor, een punt achter een liefdesaffaire zetten, doelloos de fluorescerend

verlichte gangpaden van de plaatselijke supermarkt op en af lopen en proberen ons te herinneren wat we eigenlijk wilden kopen (*Chocozoenen? Boterkoekjes?*) – en gaan naar beneden voor een duik. Want we zouden nergens op aarde liever zijn dan in het zwembad: de brede, met lijnen afgezette, duidelijk van één tot en met acht genummerde banen, de diepe, goed ontworpen goten, de vrolijke gele zwemboeien op prettig voorspelbare afstanden, de aparte, maar gelijk uitziende toegangen voor vrouwen en mannen, de warme sfeervolle gloed van de verzonken plafondlampen, dat alles schenkt ons een gevoel van troost en overzichtelijkheid dat in ons bovengrondse leven ontbreekt.

De verrassing van het water; iets vergelijkbaars bestaat er niet aan land. De frisse, heldere nattigheid die over elke centimeter van je lichaam spoelt. De tijdelijke afwezigheid van de zwaartekracht. Het wonder van je eigen drijfvermogen als je onbelemmerd over het glanzende blauwe oppervlak van het bad glijdt. *Het is als vliegen*. Het pure plezier van in beweging zijn. Alle gebreken verdwijnen. *Ik ben vrij*. Je zweeft. Drijft. Bent extatisch. Euforisch. In een verrukkelijke, trance-achtige staat van gelukzaligheid. En als je lang genoeg zwemt, weet je niet meer waar je eigen lichaam ophoudt en waar het water begint, is er geen grens tussen jou en de wereld. *Het is nirwana*.

Sommigen van ons moeten elke dag honderd baantjes zwemmen, anderen zestig (anderhalve kilometer) of tachtig (twee kilometer), of precies vijfenveertig minuten (Eduardo, baan zes), of tot de ongewenste gedachten verdwijnen (Zuster

Catherine, baan twee). Een van ons vertrouwt zijn eigen telling niet en zwemt elke keer een of twee extra baantjes, ‘gewoon voor de zekerheid’. Een van ons raakt altijd na vijf de tel kwijt. Een van ons (universitair docent Weng Wei Li, schrijver van *De troost van priemgetallen*) wil altijd precies negenenzeventig baantjes zwemmen. Een van ons zweert dat ze haar optimale geluksgevoel bereikt zodra ze aan baantje drieënvijftig begint. ‘Vaste prik.’ Allemaal hebben we eigen rituelen. Een van ons moet voor hij het water in springt een (terloopse) blik werpen op de rode hand op de geplastificeerde poster met PAS OP VOOR DIEFSTAL bij het trappenhuis. Een van ons moet voor hij het water in springt drie slokjes drinken uit het roestige fonteintje, ondanks, of sommigen zouden zeggen juist vanwege (‘Ik ben een risiconemer!’), zijn angst voor lood in de leidingen. Een van ons weigert in haar gebruikelijke baan (baan zeven) te zwemmen als haar ex-man in baan acht zwemt. Een van ons is al vijfenhalf jaar haar ‘nieuwe’ man, zwemt al zo’n vijfenhalf jaar heel tevreden in baan zes (‘Ik ken mijn plek’) en doet alsof hij niets in de gaten heeft. ‘Dat moeten ze zelf oplossen.’ Er zijn zwemmers onder ons die overtuigd zijn van het nut van rekken en strekken vóór het zwemmen en anderen die even overtuigd benadrukken dat ná het zwemmen het beste is. Er is een rugslagzwemmer in baan vier die pas het bad uit komt nadat hij twee keer op zijn badmuts heeft getikt en dan tot vijf geteld. ‘Ik weet niet waarom.’ Er is Alice, die al dat tellen nergens voor nodig vindt en gewoon zwemt tot ze klaar is.

Als je een klacht hebt – iemand praat enthousiast met te luide stem, de klok staat stil, een langzame zwemmer zwemt

in de snelle baan, een snelle zwemmer zwemt in de langzame baan, je lievelingshanddoek met Monopoly-opdruk is uit de kleedkamer verdwenen, je schouder doet pijn, je brilletje lekt, je kapper is gék geworden – meld dat dan niet bij de badmeester. Want negen van de tien keer zal de badmeester niets doen. Maar neem gerust zelf het heft in handen. Doe wat schouderrekoefeningen. Zoek een andere kapper. Het kan kinderachtig overkomen, maar hang een briefje op: *Wie heeft mijn handdoek gestolen?* Spreek de luide prater beleefd maar beslist aan en vraag diegene of het alsjeblieft wat zachter kan. Desgewenst kun je de regelschender ook rechtstreeks bij de directie aangeven door de naam van de overtreder op een briefje te schrijven en dat achter te laten in de metalen ideeënbus (ook wel bekend als de ‘verklikkerbus’) op de deur van de directeur Watersport. Besef alleen wel dat je het risico neemt vanaf dat moment bekend te staan als een verrader en stilletjes door ons geminacht te worden. Gesprekken zullen stilvallen als je opduikt. ‘Pas op, daar is ze.’ Kleedkamermaatjes zullen niet langer groeten. Blote en allerminst fraaie achterwerken zullen je voorgoed toegekeerd zijn. En als je op een dag onder de douche vandaan komt, ontdek je misschien dat je badpak op mysterieuze wijze eveneens verdwenen is. Denk dus goed na voordat je met een beschuldigende vinger een medezwemmer aanwijst en de allerergste straf over diegene afroept: permanente en onherroepelijke verwijdering uit het ondergrondse zwembad.

Het keerpunt. Sommigen van ons kunnen het, maar velen niet. ‘Te eng,’ zegt een van ons. Een ander zegt dat zijn onderrug het niet trekt. Een aantal van ons streeft ernaar – ‘Het

staat op mijn to-dolijstje' – terwijl anderen er niet aan moeten denken. 'Ik heb het ooit een keer geprobeerd en dacht dat ik zou verdrinken.' Een van ons is altijd bang dat ze te laat begint met keren en met haar hoofd tegen de muur zal knallen. 'En toch is dat nog nooit gebeurd.' Een van ons is een voormalige topzwemmer die zo scherp en stijlvol keert dat we er allemaal vol afgunst naar kijken. *Hij spettert precies goed.* Een van ons heeft onlangs op haar drieënzestigste het keerpunt onder de knie gekregen. 'Het is nooit te laat!' Een van ons heeft tientallen jaren geleden leren keren en al nadert ze de muur inmiddels aanzienlijk langzamer, de beweging zit nog steeds diep verankerd in haar spiergeheugen. 'Het is gewoon een salto met een draai.' Een van ons snoeft over zijn 'snelle, vette' keerpunt – 'Mijn meest geslaagde aspect, al zeg ik het zelf' – anderen veinzen onverschilligheid. 'Wat is daar zo bijzonder aan?' zeggen we, en 'Lekker belangrijk', want we zijn tenslotte niet in het zwembad om te keren, maar om te zwemmen.

We zijn de eersten die toegeven dat het leven beneden ook minpunten heeft. Je hebt er bijvoorbeeld geen privacy. En erg weinig afwisseling. *Ik zwem al zevenentwintig jaar elke dag rugslag in baan drie.* En, afgezien van het lidmaatschaps-handboek met ringband, dat diep weggestopt ligt onder twee half opgegeten energierepen onder in een bureaula in het kantoortje van de coördinator Watersport, te weinig boeken. Verder: geen boulevards, geen horizons, geen dutjes en, het allertreurigst, geen blauwe lucht. Maar, vullen we dan graag aan, we hebben ook geen getijdenstroming, geen kwallen, geen verbranding door de zon, geen bliksem, geen internet,

geen flauwekul, geen gespuis en, het allerbeste, geen schoenen. En wat we missen aan horizon en hemel compenseren we met rust, want een van de beste aspecten van het zwembad is de korte verpozing die het biedt van de lawaaierige wereld boven: de elektrische heggenscharen, de grasmaaiers, de toeteraars, de neussnuiters, de keelschrapers, de papierritselaars, de voortdurende muziek overal waar je komt – bij de tandarts, bij de drogist, in de lift op weg naar de audicien met wie je een afspraak hebt vanwege dat rare suizen in je oren. *Zorg als-tublieft dat het ophoudt, dokter!* Zodra je je hoofd in het water legt, is al dat lawaai weg. Je hoort alleen nog het rustgevend geluid van je eigen ademhaling, het ritmische stijgen en vallen van je slagen, het gedempte gespetter van de fanatieke vlinderslagzwemmer in de baan naast je en af en toe een engelachtige flard gezang dat dromerig en nevelig door de dikke met chloor doordesemde lucht zweeft: ach, het is Alice, ze zet haar witte gebloemde badmuts op en zingt daarbij ‘Dancing on the Ceiling’. *The world is lyrical because a miracle...* Maar meestal ben je alleen met jezelf en je gedachten terwijl je door het frisse, heldere water glijdt.

Een van ons, een medisch journaliste bij de *Daily Tribune* van zesenvestig en in blijde verwachting van haar vijfde kind, besefte tijdens het baantjes trekken dat haar vader niet-gediagnosticeerde Huntington had. *En ik al die tijd denken dat hij gek was.* Een van ons formuleert tijdens het baantjes trekken zijn wekelijkse astronomiecollege en als hij klaar is, komt hij het bad uit, klautert de tribune op en schrijft het allemaal op zijn droge schrijfblok op. *Gegroet, aardlingen,* begint hij altijd. Een van ons heeft een fotografisch geheugen

en lost elke ochtend tijdens het baantjes trekken het dagelijkse kruiswoordraadsel op. ‘Als het me tien minuten kost, zwem ik tien minuten. Als het me een uur kost, zwem ik een uur.’ Een van ons laat tijdens het baantjes trekken haar doelen de revue passeren: *portfolio diversifiëren, niet meer snoepen, een verschil maken, weggaan bij Doug*. Alice kijkt tijdens het baantjes trekken naar de doorgetrokken zwarte streep op de zwembadbodem en intussen schieten een voor een momenten uit haar jeugd door haar hoofd. *Ik was aan het touwtjespringen in de woestijn. Ik zocht schelpen in het zand. Ik keek onder de frambozenstruik of de kippen nog meer eieren hadden gelegd*. En al zal ze zich er niets van herinneren als ze eenmaal terugkeert naar haar leven boven, ze zal zich de rest van de dag monter en verfrist voelen, alsof ze pas terug is van een lange vakantie.

Als je boven de grond onverwachts een medezwemmer tegenkomt, begin je misschien verlegen te blozen, alsof je elkaar voor het eerst ontmoet, ook al zie je die persoon al ruim tien jaar elke dag drijfnat en praktisch bloot. *Ik herkende haar helemaal niet gekleed en wel*, denk je dan misschien bij jezelf. Of: *Zijn shirt zit te strak*. Of: *Die spijkerbroek kan op haar leeftijd écht niet!* Daarna zul je nooit meer helemaal op dezelfde manier naar diegene kunnen kijken. Of misschien sta je in de apotheek zonder enig idee waarom naar een onbekende te staren tot je plotseling beseft: *Het is de man met de snorkel in baan drie. Hij slikt ook Lipitor!* Of je bent onderweg naar het winkelcentrum en krijgt een sterk déjà-vu gevoel als iemand vloekend, hoofdschuddend en driftig toeterend langs je schiet. Kijk nou, het is je baangenootje Suzette die je op

het droge in haar chique zwarte BMW even voorkomend inhaalt als beneden in het water. ‘Hoi, Sue!’ roep je, terwijl je gas geeft en kort terugtoetert. Of je vangt een glimp op van Alice die de drogist uit komt – *Ze had warrig haar en ze had haar broek binnenstebuiten aan* – en je blijft even staan om te vragen of het wel gaat. ‘Het gaat heel goed!’ zegt ze dan. ‘Tot ziens in het zwembad!’ En de volgende keer dat je haar ziet is ze weer in topvorm, ziet ze er fantastisch uit in haar groen-witte gesmoke badpak, haalt ze de ene sierlijke arm na de andere door het water en trekt ze onverstoorbaar haar bedaarde baantjes.

Na oud en nieuw en andere belangrijke feestdagen waarop schrikbarende hoeveelheden eten gestaag naar binnen gewerkt zijn, is er soms een plotselinge toename van nieuwkomers die fanatiek de kilootjes eraf hopen te zwemmen. *Pretzwemmers* noemen we hen. Ze springen ongedoucht in het water. Ze vergeten een badmuts op te zetten. Ze duiken onder de lijnen en schieten als insecten van de ene baan naar de andere. Ze doen onaardig tegen Alice. ‘Opzij, dame.’ Ze houden zich niet aan onze regels. Als je hun een tikje op de hiel geeft, draaien ze zich kwaad om. ‘Niet áánraken, joh!’ Ze menen vaker wel dan niet dat ze snel zijn. Maar na een demonstratieve snelle start houden ze er soms halverwege acuut mee op en blijven hijgend in de lijnen hangen, zodat alle zwemmers na hen tot stilstand worden gebracht. ‘Even op adem komen,’ zeggen ze dan. Probeer geen ruzie met hen te maken. Hou het hoofd koel, als je dat lukt. Het zijn maar tijdelijke bevuilers van ons water, wilszwakke indringers die niet lang bij ons zullen zijn. Na een week of twee hebben ze

geen zin meer en keren de banen terug naar hun normale, niet zo overvolle staat.

Het is natuurlijk een illusie dat het zwembad uitsluitend en alleen van ons is. We weten dat er anderen zijn die zich net zo sterk verbonden voelen met ons water. Neem de triatlonzwemmers, die elke zondagmiddag van halfvijf tot zes trainen. Of de amateurduikersclub (dinsdags en donderdags van twaalf tot een). Of de Kikkervisjeszwemles voor kinderen onder de vijf (zaterdag van een tot twee). En als je vergeet dat de wintertijd is ingegaan en op een dag, zeg, om zeven uur in plaats van acht uur 's ochtends komt opdruven, stuit je op de masterzwemmers, die onder het kritische oog van de plaatselijk vermaarde trainer Vlad hun ochtendtraining afwerken. *Haal dóór! Haal dóór! Haal dóór!* En wanneer je daar zo staat te kijken en ziet hoe ze als torpedo's heen en weer schieten door de banen, elke slag volmaakt, hun timing voortreffelijk, de langzaamste van hen oneindig veel sneller dan onze snelste (onze olympiër daargelaten), vraag je je misschien heel even af waar je al die jaren mee bezig bent geweest. 'Ik zou toch zweren dat ik bezig was met zwemmen.' Misschien zijn zij de echte zwemmers en wij slechts slappe aftreksels daarvan. Maar snel, heel snel zet je die gedachte van je af, trek je de zware metalen deur weer dicht – *Foutje!* – en vertrek je stilletjes. En als je een uur later terugkomt voor je vaste zwemuurtje om acht uur is het alsof ze er nooit zijn geweest. De zwemplanken liggen keurig op kleur op twee stapels strak tegen de muur. De banen zijn leeg. De badmeester klimt net in zijn stoel. Je trapt je slippers uit en springt het stille, blauwe water in. *Eerste in het water!*